

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Religia strămoșilor

Cu prilejul instalării, noul ministru al Culturii Naționale și al Cultelor, d-l prof. univ. Ion Petrovici, a avut unele cuvinte frumoase la adresa Școlii, Bisericii și Artei. D-sa a declarat că: „Școala, Biserica și Artă, reprezintă titlul nostru de mândrie în străinătate și cu ele concurăm în apriga luptă dintre popoare, luptă dusă nu numai pe fronturi între soldați ci și în afară de aceste fronturi, de către reprezentanții cei mai proeminenți ai culturii fiecărei națiuni. Orice popor trebuie să arate în permanență, cu ce contribuie la patrimoniul universal al civilizației“.

Tot cuvinte frumoase a avut D-sa în special față de Biserică, — dar și de muștrare față de conducătorii ei.

„Biserica este aceia care deschide perspective luminoase dincolo de lumea egoismului. În monumentele ei simțim adâncă și indestructibilă legătura noastră cu strămoșii. Dar pentru ca Biserica să-și îndeplinească menirea, reprezentanții Ei să nu continue să trăiască o viață dublă: generos în odăjdii și egoist în afară de altar. Preoții cari nu-și fac datoria nu vor avea din parte-mi nici o crutare. La fel corpul didactic“.

Nu ne ocupăm de metoda insinuantă — și evident greșită — a generalizării cazurilor excepționale și nici de obiceiul muștrărilor — ce persistă ca o datină veche, — ci vom sublinia adevărul mărturisit limpede, că Biserica „deschide perspective luminoase“ altruismului și face „legătura noastră cu strămoșii“.

De când există Biserica, misiunea, forța și temelii ei au fost iubirea, milostenia, dăruirea. Cum iubește și se dăruiește mama, așa iubește și se dăruiește Biserica: desinteresat și până la jertfă. Biserica e școala altruismului. Faptele bune constituie pentru creștini o condiție de menținere și un motiv de răsplătă și fericire veșnică.

Neamul nostru a trăit prin Biserică; prin Biserică și-a cultivat mintea și inima, și a în-

vățat datoriile morale și religioase pe care le are față de suflet, față de semenii și față de așezămintele sociale. La strămoșii noștri „partea sufletului“ era partea Bisericii, adică binele făcut și donațiile lăsate Bisericii în scopuri de binefacere.

„Ajutorul de iarnă“ nu este altceva decât tot o revărsare generoasă a milosteniei creștine, a milosteniei devenită virtute și operă de guvernământ. Așa încât se poate spune cu perfectă dreptate că Biserica face educația altruismului și asigură prin virtuțile ei pacea și solidaritatea socială.

Dar Biserica nu are numai rosturi sociale. Ea împlineste și rosturi istorice, liturgice, mântuitoare. În Biserică noi trăim religia strămoșilor. E puțin, dacă prin Ea facem numai legătura cu strămoșii. Cultul strămoșilor — singur — e un cult păgân. Noi creștinii avem religia strămoșilor, și prin ea facem legătura sfântă cu Dumnezeu și cu sufletele nemuritoare ale strămoșilor. Religia este mult mai mult decât legătura cu strămoșii. În religie avem mai întâi cultul lui Dumnezeu și mijloacele de lipsă pentru menținerea sufletului, apoi cultul sfinților și comuniunea cu strămoșii. Mai întâi avem Teologia și Soteriologia, apoi Eshatologia.

Religia strămoșilor este ortodoxia în întregime ei, e creștinismul în toate principiile lui de credință, în toate normele lui morale și în toate slujbele lui liturgice.

Nici nu putem să ne dăm seama cât datorăm noi acestei religii și ce perspective luminoase ne desvăluie ea pentru viitor. „Titlul nostru de mândrie în străinătate“ (obiectele și monumentele de artă religioasă), prin care ne-am dat contribuția la patrimoniul culturii universale, este exclusiv creștinismul nostru ortodox.

Linia destinului nostru autentic a fost, este și va fi — în aeternum — religia strămoșilor, Biserica și Dumnezeuul părinților noștri.

Autoritatea și supunerea în educația religioasă

Omul este educabil, având în sine posibilitatea de a deveni prin aceasta, mai bun sau mai rău, după măsura factorilor cari influențează asupra sa. Acest adevăr a fost recunoscut în mod tacit de omenirea întreagă, prin faptul că se dă, mai ales copiilor, o „creștere“ oarecare. O astfel de educație a existat totdeauna în societatea umană, cunoscută sub denumirea de educația empirică.

În momentul în care generațiile mai vechi, s'au preocupat de educația sau instruirea sistematică a tinerilor, cu scopul vădit de a le transmite acestora valorile proprii comunității din care făceau parte, apare educația propriu zisă. Omul este educabil între anumite limite până la moarte, dar mai ales tinerețea oferă terenul prielnic educației. O mișcare demnă de remarcat în favoarea educației copiilor — în sensul de influențare sistematică și metodică după un plan stabilit, vizând ca scop desăvârșirea — a pornit în biserică deodată cu apariția „Constituțiilor apostolice“ și a fost susținută de marii dascăli și ierarhi Vasile cel Mare și Ioan Hrisostomul. Ideile lor pedagogice cuprinse în „Reguli pe larg“ și „Omilia către tineri, asupra profitului pe care îl pot avea din lectura autorilor profani“ a celui dintâi și în prea frumosul tratat: „Despre trufie și educația copiilor“ a celui de al doilea, constituiesc temelia solidă a unei vieți severe, pornită pe drumul desăvârșirii. Apar apoi o serie de scrieri, în cari problema educației creștine este reluată, concretizând și aprofundând diferite aspecte ale ei. Iși au partea lor de merit în domeniul educativ creștin și școalele teologice a primelor secole. (Astfel au fost școalele din Alexandria, Antiochia, Edesa).

În orice educație este implicată existența a doi factori: educatorul sau subiectul educației și educatul sau obiectul asupra căruia se face educația. De o parte autoritatea educatorului, iar de altă parte, urmarea, supunerea educatului. Pusă în acest fel problema dată, vom constata că, înainte cu un secol, ea devenise obiectul de căpetenie al unor temeinice cercetări pedagogice, sub denumirea de „Comunitatea pedagogică“ (C. Narly: *Pedagogia generală*). Unii dintre pedagogi exagerau importanța persoanei educatorului în actul educației, de aceea pretindeau că acesta spre a-și ajunge ținta va avea nevoie de cunoștințe multiple, precum și de tact pedagogic înăscut; alții accentuau dimpotrivă necesitatea cunoașterii temeinice a copilului, ca obiect imediat al educației, insistând asupra cercetării predispozițiilor cu cari copilul vine în lume și pe cari va trebui să le desvolte.

Înainte de a trece la dezvoltarea problemei redusă la „Comunitatea pedagogică în educația religioasă“, observăm că ea este în funcție și de idealul spre care vom năzui a l conduce pe copil sau mai bine zis pe educat, întrucât poate fi om matur, acela asupra căruia se face educația religioasă. În pedagogia contemporană se preconizează ca ideal al educației omul de caracter și personalitatea, fără a exista asupra acestui țel un consenz deplin. Dealtfel nu există consenz nici asupra determinării mai de aproape a acestor două noțiuni. În timp ce între pedagogii eticeni există neînțelegeri cu privire la idealul educației, în pedagogia creștină nu se pune chestiunea, căci Mântuitorul a fixat pentru totdeauna idealul spre care urmașii Lui vor năzui cu atâta ardoare, idealul desăvârșirii, pentru care mulți lăsa-vor averi, măriri, bucurii, desmierdări și toate deșertăciunile lumii acesteia. „Fiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este“. Prin aceste simple cuvinte, Hristos Domnul definește într'un chip magistral o nouă concepție dinamică și evdemonistă a vieții, în contrast vădit cu budismul ce tinde la o nimicire a ființii umane, din care cauză a fost caracterizat pe drept cuvânt: „o sinucidere trăită“. Mântuitorul a trăit între oameni comozi ai unei epoci în care corupția pusese stăpânire pe suflete, în care nesăbuirea instinctelor trupești își afla deplină dezvoltare; și cu toate acestea El nu a negat viața nici sub forma ei trupească, ci dă numai o importanță mai mare vieții sufletești, vieții interioare. „Ce ar folosi omului de ar câștiga lumea întreagă, dar își va pierde sufletul său?“ „Trupul avea doar importanța vasului în care se găsește închis un obiect rar, își avea importanța sa, dar atenția se îndreaptă asupra sufletului“ (C. Narly: *Ist. pedagog.* p. 17). Omul creat după chipul lui Dumnezeu va năzui spre a-și însuși asemănarea Lui în desăvârșire. Atingerea acestui scop nu se va realiza prin propriile mijloace omenești, — întrucât omul este aplecat mai mult spre rău — în urma păcatului strămoșesc — ci prin colaborare cu harul divin, care se îmbie fiecăruia. Omul fiind însă liber, acceptă conlucrarea cu harul divin sau nu. În acest înțeles urmează a se interpreta cuvintele: „Împărăția cerurilor este în voi“.

În educația religioasă există așadar o *autoritate supremă — Dumnezeu —* spre care omul va năzui mereu și a cărei voință este concretizată în revelație. Această revelație omul o va primi prin credință, urmând a se conforma întru toate legii divine supunându-se prin aceasta autorității supreme a lui Dumnezeu. „Pe Dumnezeu să nu-L hulești și nici un voevod al poporului tău să nu-L defăimezi“ (Ieșire 22, 27). Hula împotriva lui Dum-

nezeu precum și idolatria erau pedepsite în V. T. cu moartea (Lev. 24, 16). În altă parte se spune: „Dacă veți umbla după rânduelile mele și veți păzi poruncile mele, atunci vă voi trimite ploila vreme și pământul va da roadele lui și livezile poamele lor“... „Dar dacă nu veți asculta de mine și nu veți îndeplini toate aceste porunci... vă voi pedepsi cu pedepse spăimântătoare, oftică și friguri... veți sămăna zadarnic sămânța voastră, căci dușmanii voștri vor mânca roadele voastre“ (Lev. 26, 3—16). Se cere deci o supunere necondiționată sub autoritatea lui Dumnezeu, dela care va atârna bunăstarea chiar și cea pământească a poporului ales, supunere care va izvorî nu din frică numai ci din iubire fiiască. Mântuitorul odată răspunzând unei întrebări a spus că cea mai mare poruncă din lege aceasta este: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din tot sufletul tău și din tot cugetul tău“. Acela care iubește cu adevărat pe Dumnezeu și ține poruncile și se supune lor necondiționat, acela a pornit pe drumul desăvârșirii sale.

Cea dintâi autoritate educativă pe care omul o întâlnește în viața sa, este cea *părintească*. Părinții influențează într'un chip hotărîtor adesea asupra propriilor odrasle. Raportul dintre factorii acestei comunități pedagogice va izvorî dintr'o iubire naturală instinctivă, sădită de Dumnezeu în inima omului. Mai presus de iubirea paternă în familia patriarhilor era însă credința în Dumnezeu. Astfel Avraam la cuvântul Domnului nu pregetă să-și jertfească propriul său fiu, pe Isac. Același credință tare în Dumnezeu o transmiteau ca pe cel mai mare bun al vieții lor și urmașilor, cari la rândul lor își găseau de datorie sfântă a-și îndrepta fiii spre Dumnezeu, trecându-și întocmai ca pe o torță vie din mână în mână credința în Dumnezeu, stăpânul veacurilor. Mântuitorul observă deasemenea că iubirea părintească să nu treacă înaintea iubirii lui Dumnezeu, între tată și fii, căci, zice El: „Cine iubește pe tatăl său sau pe mama sa mai mult decât pe mine nu este mie vrednic, și cine iubește pe fiul său sau pe fiica sa mai mult decât pe mine nu este mie vrednic“.

Copiii datoresc supunere și respect autorității părintești: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta ca bine să-ți fie ție și să trăiești ani mulți pe pământ“ (Ieșire 20, 12). Exemple de cinstire a părinților sunt multe în sf. Scriptură. Astfel în V. T. Iosif, ajuns în mari funcții în Egipt, nu-și uită de tatăl său Iacob și nu-și află liniște până când reușește să-l aducă la sine.

Solomon în „Proverbele“ sale (15, 20) zice: „Fiul înțelept bucură pe tatăl său, iar fiul nebun disprețuește pe maică-sa“. În N. T. un exemplu de cinste și supunere deosebită sub autoritatea pă-

rintească ne oferă Mântuitorul, care rămâne până la 30 ani supus autorității părintești, iar când a fost pe cruce se îngrijește de sfânta Sa Mamă, încredințându-o apostolului Său iubit, Ioan. Ura în contra părinților și blestemarea lor în V. T. era pedepsită cu moartea. Noe blestemă pe fiul său Ham „să fie robul robilor fraților săi“, pentru că văzându-i goliciunea trupului, s'a purtat necuviincios, râzând de tatăl său și spunând aceasta și celorlalți doi frați ai săi. Avesalom, revoltându-se contra tatălui său David, a avut un sfârșit tragic, rămânând spânzurat de ramurile unui copac în care i-se încurcase părul în fuga calului. Era pedeapsa divină pentru că a ridicat mâna în contra tatălui, căruia îi datora cinste. (Vezi și pilda fiului risipitor).

O altă *comunitate pedagogică* în educația religioasă este cea formată de *ierarhie* de o parte și *mireni* de altă parte. Dualismul acesta de ierarhie sau biserică învățătoare, și laici, biserică ascultătoare, își are origina în învățătura și în practica Domnului. Mântuitorul își alege 12 apostoli cari să-I fie nu numai ajutători ci și continuatorii operei Sale pe pământ. „Precum m'a trimis pe Mine Tatăl și Eu vă trimit pe voi“ (Ioan 20, 21). „Oricine vă primește pe voi, pe mine mă primește“ (Ioan 20, 23). La cuvântul lor de răspânditori ai Evangheliei iubirii, nimeni dintre cei sinceri cu adevărat nu putea rezista; vorbirea lor era simplă, ca a oamenilor simpli, nemeșteșugită, dar avea putere de convingere extraordinară, fiindcă nu învățătura lor o împărtășiau, ci pe a Domnului, „așa precum le da lor Duhul a grăi“. Aceste vase simple, lipsite de înțelepciunea omenească s'au dedicat întru totul lucrului sfânt, răspândind Evanghelia la toată zidirea, întrecându-se în râvna lor pentru Domnul. Sfântul apostol Pavel zice: „Mie să nu-mi fie a mă lăuda decât în Domnul...“ Acești oameni simpli, aleși de Domnul, formau cea dintâi ierarhie în biserică creștină, a primului secol. Când se ivea vreo chestiune ce forma obiect de litigiu între creștini și reclama o soluționare conformă cu învățătura lui Hristos Domnul, precum și atunci când trebuia să se adopte o practică uniformă în biserică, apostolii se adunau în sinoade. Astfel s'a ținut sinodul apostolic din Ierusalim în chestiunea iudaizanților. Sinoadele apostolice reprezentau autoritatea supremă în biserică creștină. Sfinții apostoli așezau episcopi în diferite centre ale lumii creștine cărora prin actul hirotoniei le transmiteau aceeași putere dată lor de Mântuitorul. Episcopii la rândul lor aveau menirea de a așeza prin diferite sate și orașe preoți. În felul acesta s'au cristalizat primele trepte ale ierarhiei bisericesti. Misiunea ierarhiei a fost și va rămâne

aceea de a conduce sufletele spre desăvârșire. Aceasta atribuție va fi exercitată atât asupra oamenilor maturi, cât și asupra copiii'or. Membrii ierarhiei se bucură de o cinste deosebită în fața mirenilor, căci „preotul e solul Domnului“ (Mal. 2, 7). Mântuitorul zice: „Celce vă ascultă pe voi pe mine mă ascultă, și celce se lapadă de voi, de mine se lapadă“ (Luca 10, 16). Apoi în cartea Înțelepciunii lui Iisus fiul lui Sirah se spune: „Teme-te de Domnul și dă cinste preotului“. Biserica învățătoare fiind reprezentanta soliei de mântuire pe pământ, trebuie ascultată cu supunere de mireni. Revolta în contra ierarhiei a lui Core, Datan și Abimaram, cari năzuiau la uzurparea preoției, a fost pedepsită de Dumnezeu, așa că ei au fost înghițiți de pământ, trecând de vii în Șeol.

Pr. Ioan Buțiu

Arad — Micălaca Nouă.

Prin multe necazuri...

Prin multe necazuri trebuie să intrăm în împărăția lui Dumnezeu. — Fapt. Ap. 14,22.

Calea spre Împărăția Cerurilor este calea durerii și a necazurilor. Prin suferințe și în ele se curăță sufletul omenesc de întinărirea păcatului, cu care el n'ar putea să se ridice până la tronul Tatălui Ceresc. Iată, priviți viața sfinților și veți vedea că nici unul din ei n'a trăit viață pământească fără necazuri, ci a suferit mult și a răbdat mult, până la moarte. Deci pentru noi toți drumul spre viața de veci este același, drumul Golgotei. Viața noastră nu poate fi fără necazuri, pentru că suntem născuți în păcat și trăim în păcate. Starea noastră de păcătoșenie aduce după sine durere, care la rândul său nu este altceva, decât o urmare naturală a păcatului.

Ce să facem, dacă nu putem să trăim aici pe pământ fără să nu suferim? Să mulțumim lui Dumnezeu că El a prefăcut, drumul nostru de viață și de necazuri, pentru sufletele noastre, în calea curățitoare spre Împărăția Cerurilor. Astfel necazurile vieții pot să ne servească ca un balsam vindecător pentru rănilile sufletului. Suferințele și se transformă în merit, numai să recunoști vina ta. De aceea, în necazul tău, nu te mânia pe alții și nu lega durerile tale de păcatele altora, altcum necazul tău va fi spre pierzarea ta. Necazul nostru ne va fi de folos numai atunci, dacă îl vom aplica la propriile noastre răni sufletului și suferind vom recunoște vinovația noastră. Și dacă chiar alții ne-au pricinuit durere, totuși cauza principală a ei tot noi rămânem, cu starea noastră de păcătoșenie. Dacă n'ar trăi în noi păcatul, atunci nimeni și nimic pe lume n'ar putea să ne facă să suferim. De aceea suferim pentru că păcatul viețuește în noi și patimile ne stăpânesc. Cum pentru rana de pe corpul nostru, cea mai mică atingere, dacă nu e dureroasă, e cel puțin simțită. Așa și pentru sufletul lovit de păcate, orice atingere e tulburătoare. E de

mare folos pentru suflet ca necazul tău, de unde și dela cine ar veni el, să-l iei asupra ta. Acuzându-te pe tine însuși, totuși, nu uita și mila lui Dumnezeu cea fără de margini. Altcum, necazul tău te va zdrobi și te va arunca în bezna desnădejdei. Să ne rugăm Lui, cu nădejdea în bunătatea lui cea necuprinsă. El ne așteaptă. De aceea necazul bate la ușa inimii noastre și care nu este altceva decât chemarea lui. Grăbește-te, pentru că ce este mai plăcut decât o rugăciune izvorită din inima strâmtorată. Caută L în locașul Lui de preferință, în sf. biserică, în sf. taine, în cuvântul evangheliei. El este doctorul sufletelor și trupurilor noastre. Ai căzut în mare necaz, care te copleșește. O noapte neagră s'a întins peste sufletul și inima ta. Ești aproape pierdut. Dar iată, întreagă ființa ta rostește: „Fie voia Ta, sufăr și voi suferi, pentru păcatele mele“. Ești hotărât să rabzi până la sfârșit. Chiar în clipa aceea pare că simți o ușurare. Sufletul tău a devenit mai senin, iar ochii tăi încep să verse lacrimile calde, dulci, mângăetore.

Caută și așteaptă mângăierea sufletescă, dar ferește-te de a căuta uitare necazurilor tale în plăceri pământești. Acestea nu te pot ajuta. Rămâi mai bine singur cu necazurile tale și cu gândul la cuvintele Sf. Scripturi: „Prin multe necazuri trebuie să trecem în Împărăția lui Dumnezeu“.

Deci cu răbdare creștinească se cuvine să parcurgem drumul scurt al vieții noastre spre viața veșnică, de care ne-a învrednicit Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Pr. A. Cuznețov

Despre ce să predicăm?

În **Dumineca înaintea Nașterii Domnului**, 21 Decembrie 1941, să vorbim despre **profețiile privitoare la Nașterea Mântuitorului**.

În nemărginita Sa bunătate, Dumnezeu a făgăduit neamului omenesc un **Mântuitor (Messia)**, îndată după căderea în păcat a protopărinților noștri, spunând că El se va naște din femeie și va zdrobi capul șarpelui (Fac. 3 v. 15). Făgăduința aceasta, plină de mângăere, a luminat, ca o candelă aprinsă, nădejtile neamului omenesc. Cu cât trecea timpul, Dumnezeu descoperea, prin gura profeților, tot mai multe amănunte în privința venirii în lume și a vieții Mântuitorului făgăduit. Erau necesare aceste **profeții messianice**, pentru că, după ele, să poată fi recunoscut Messia, atunci când se va arăta. Toate aceste profeții, făcute cu multe veacuri mai înainte, s'au împlinit întocmai încât cei credincioși pot cunoaște că Iisus Hristos este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, și Messia cel făgăduit.

În privința **Nașterii Mântuitorului** avem următoarele profeții:

a) **Timpul Nașterii**, a fost descoperit de către arhanghelul Gavriil profetului **Daniil**, care a prezis că va fi: **după 69 de săptămâni (7) de ani** (adeacă

483 ani) dela ieșirea poruncei ca Iudeii să rezidească Ierusalimul. Messia va propovădui 3¹/₂ ani (1/2 săptămână), apoi va fi ucis (Dan. 9 v. 21—27). De fapt Mântuitorul s'a născut pe vremea împăratului August (Lc. 2 v. 1—2) și a regelui Irod (Mt. 2 v. 1).

Profeții *Isaia* și *Malahia* au prezis că înaintea lui Messia se va arăta un *Inainte mergător*, spre a-i pregăti calea (Is. 40 v. 3; Mal. 3 v. 1; 4 v. 5). Acesta a fost Ioan Botezătorul, precum a mărturisit chiar Mântuitorul (Mt. 11 v. 10; 17 v. 10—13), și a spus-o însuși Ioan (In. 1 v. 23).

b). *Locul Nașterii* a fost prezis cu precizie de către profetul *Mihea*, că va fi în *Vifleemul Iudeei* (Mih. 5 v. 2). Mântuitorul, de fapt, s'a născut în Vifleem (Mt. 2 v. 1), iar când Irod a întrebat pe arhierii și cărturari, aceștia deschizând Scriptura, au mărturisit că în Vifleem avea să se nască Messia (Mt. 2 v. 5).

c) *Neamul și seminția*, din care avea să se nască Messia *ca om*, este prezisă ca fiind din *neamul lui Avraam* (părintele celor credincioși: Rom. 4 v. 11), căruia Dumnezeu i a făgăduit, pentru credința neclintită, urmași numeroși ca stelele cerului, și ca nisipul mării (Fac. 22 v. 17—18). Iisus se trage, ca om din neamul lui Avraam (Mt. 1 v. 1; Gal. 3 v. 16; Evr. 2 v. 16).

Totașa Messia a fost prezis ca un *fiu (din seminția) al lui David* (Ps. 88 v. 36; 131 v. 11; Is. 9 v. 7; 11 v. 1; Ier. 23 v. 5—6; Ezek. 34 v. 23), care va domni în veci peste împărăția lui David (cei credincioși). Așa credeau Evreii (Mt. 12 v. 23; 21 v. 9; 22 v. 42), și așa a fost mărturisit Mântuitorul și de către sf. Apostoli și Evangheliști (Lc. 1 v. 32; In. 7 v. 42; F. Ap. 2 v. 30; Rom. 1 v. 3; 2 Tim. 2 v. 8).

d) *Imprejurările Nașterii*, deasemenea au fost prezise în amănunte. Așa: că se va naște *din Fecioară* (Is. 7 v. 14), ceea ce s'a întâmplat adevărat (Mt. 1 v. 18, 23, 25; Lc. 1 v. 27; 2 v. 7); că Mântuitorul se va arăta ca un *prunc* (Is. 9 v. 6); că *împărații* dela Răsărit (Magii) *ii vor aduce daruri* (Ps. 71 v. 10), ceea ce s'a împlinit (Mt. 2 v. 1—11); că va fi plângere și tânguire pentru *copiii uciși* în Vifleem și împrejurimi (Ier. 31 v. 15), ceea ce s'a petrecut de fapt (Mt. 2 v. 16—18); și că *copilul Messia va fugi în Egipt* și va fi chemat de acolo (Os. 11 v. 2), ceea ce s'a și întâmplat (Mt. 2 v. 15).

e) Messia, într'o persoană, va fi *om adevărat și Dumnezeu adevărat*. Ca atare, pe lângă numirea de *Fiul Omului* (Dan. 7 v. 13; Mt. 8 v. 20), Mântuitorul se mai numește *Fiul lui Dumnezeu*, și în toate prezicerile I se atribue caracter și putere dumnezească. Așa, Dumnezeu Tatăl mărturisește despre El zicând: „*Fiul meu ești tu, eu astăzi*

te-am născut“ (Ps. 2 v. 5), și iarăși: „*Șezi dreapta Mea*“, căci „*din pântec, mai înainte de luceafăr te-am născut*“ (Ps. 109 v. 1, 3).

Despre pruncul ce se va naște din Fecioară profetul Isaia prezice că El va fi: „*inger de mare sfat, sftetic minunat, Dumnezeu tare biruitor, Domn al păcii, părinte al veacului ce va să fie*“ (Is. 9 v. 6); Ieremia spune că „*numele lui, cu care se va chema, este Domnul (Iehova), dreptul nostru*“ (Ier. 23 v. 6), iar Mihea spune că „*ieșirea (originea) lui este dintru început, din zilele veacului*“ (5 v. 2), adică născut din veci, din Tatăl. Mântuitorul a și fost mărturisit ca atare de Dumnezeu-Tatăl, la Botez (Mt. 3 v. 17) și Schimbarea la față (Mt. 17 v. 5), de către arhanghelul Gavriil (Lc. 1 v. 32, 35), precum și de către sf. Apostoli (Evr. 1 v. 5; 5 v. 5).

Chiar și *numele* ce I s'a dat de către profeți, s'a adevărat. Isaia (7 v. 14) l-a numit *Emanuil* (ceea ce se tâlcuește „cu noi este Dumnezeu“) adevărat un Mântuitor care fiind *Dumnezeu, se va arăta în trup omenesc*. Numele de *Iisus* înseamnă: *Dumnezeu este Mântuitorul*. Astfel s'a împlinit și prezicerea despre „*Emanuil*“ (Lc. 1 v. 31; Mt. 1 v. 21—22). Cuvântul evreesc *Messia* (Uns) în grecește înseamnă *Hristos*. Mântuitorul nostru este cu adevărat *Unsul* lui Dumnezeu, așa precum El însuși (Lc. 4 v. 18, 21) și sf. Apostoli au mărturisit (F. Ap. 4 v. 27; 10 v. 38; Evr. 1 v. 9).

*

„Cu adevărat mare este taina creștinătății: Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul (prin viața neprihănită s'a dovedit a fi Dumnezeu adevărat), a fost văzut de îngeri, s'a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, s'a înălțat întru mărire“ (1. Tim. 3 v. 16).

„Avem astfel întărirea cuvântului proorocesc, a care bine faceți luând aminte, ca la o făclie ce strălucește în loc întunecos, până când se va lumina de ziuă și luceafărul va răsări în inimile voastre“ (2. Petru 1 v. 19).

Cărți

Dr. Mircea Chialda: Sacrificiile Vechiului Testament, Caransebeș 1941, pag. 518, lei 450.

Cartea recent apărută a Părintelui Dr. Mircea Chialda, profesor la Academia de Teologie din Caransebeș, tratează o problemă de seamă din literatura teologică biblică.

Autorul caută raportul ce există între Vechiul Testament și Noul Testament cu privire la sacrificiu — tratând sacrificiile Vechiului Testament și ajungând la sacrificiul sublim al Mântui-

torului Iisus Hristos. Sacrificiile Vechiului Testament prepară calea adevăratului Sacrificiu suprem din creștinism, pe care-l găsim la Mântuitorul Iisus Hristos.

Introducerea ne arată istoricul sacrificiilor religioase, Păr. Prof. Dr. M. Chialda desprinzând caracterul lor universal confirmat și de istoria tuturor religiilor. Există o deosebire însă și la sacrificiile săvârșite de popoarele cu religii naturaliste și cele din Vechiul Testament, acesta având o latură etică, adânc morală.

Partea I-a autorul o împarte în *Sacrificiile V. Testament în general* și are cinci subcapitole: Cap. I. *Numele și ființa sacrificiilor V. Testament.* Cap. II. *Originea sacrificiilor V. Testament.* Cap. III. *Materialul sacrificiilor V. Testament.* Cap. IV. *Ritualul sacrificiilor V. Testament.* Cap. V. *Împărțirea sacrificiilor V. Testament.* (pp. 19—143).

Plecând dela originea și ființa sacrificiului, Păr. prof. Dr. M. Chialda, însiră o mulțime de teorii ale învățaților streini, ipotezele ce le fac privitor la această problemă, le discută, le combate și face ca să triumfe adevărul, arătând că cea mai de seamă este părerea revelaționistă, care susține „că sacrificiile își au originea direct în natura omului și indirect în natura divină a Creatorului, sub dublul aspect, al predispozițiilor sădite în om și al formei, al ritualului” (pag. 51). Originea nemozaică a sacrificiilor V. Testament e amintită pe larg și sunt combătute părerile greșite a lui Gerard I. Vossius, Dilherr, etc. (pp. 60—65 sq.). *Sacrificiile sunt instituite de Dumnezeu prin Moisi.* Autorul oglindește sacrificiile aduse din regnul animal și vegetal, toate acestea având și o însemnătate simbolică (pp. 90—108).

Partea II-a: *Sacrificiile V. Testament în special*, se împarte în 3 capitole principale: A. *Sacrificii sângeroase ordinare* (pp. 153—247). B. *Sacrificii nesângeroase* (pp. 267—284) și C. *Sacrificii extraordinare* (pp. 305—480). Fiecare din aceste capitole se subîmpart în altele mai mici pe cari autorul le studiază amănunțit. La sfârșit în „*Scopul și valoarea religios-morală a sacrificiilor V. Testament*” (pp. 490—498) se desprind următoarele constatări: Sacrificiul V. Testament este simbolul sentimentelor pozitive de adorare, cerere, mulțumire, umilință și căință... în fața lui Dumnezeu: scopul lui este religios moral. Este pregătitor, dar nu-i lipsit de efectul moral. „Dacă caracterul negativ al sacrificiilor V. Testament este îndepărtarea de tot ce este idolatru, caracterul lor pozitiv stă în pregătirea drumului pe care avea să vină sacrificiul deplin al desăvârșirii religioase și morale. În caracterul pozitiv se evidențiază mai ales valoarea acestor sacrificii” (pag. 494).

Sacrificiul V. Testament stă în legătură cu

credința ce a răsărit „din mijlocul poporului ales că se va naște Mesia, cel prezis de Profeți, după călele venirii I-a fost pregătită prin toate instituțiile religioase ale V. Testament. *Prin sacrificiul V. Testament s'a pregătit atât religios, cât și moral, calea spre Golgota, spre sacrificiul desăvârșirii și mântuirii universale*” (pag. 501).

Cartea Păr. prof. Dr. M. Chialda este scrisă într'un stil clar, într'o limbă frumoasă și documentată. Sf. Sa a consultat o bibliografie amplă, tratate, studii speciale streine și n'a neglijat nici bibliografia românească, utilizând studii destul de rare. *Este de o netăgăduită valoare, această carte teologică, domeniul ei fiind vast, având legături cu arheologia, simbolica, liturgica, studiile biblice, istoria bisericească universală, și istoria religiilor.* De aceea, ea nu trebuie să lipsească din biblioteca preotului ca și a profesorului, fiind o lucrare indispensabilă.

Prof. C. Rudneanu

Informațiuni

■ **Hirotonie.** P. S. S. Părintele Episcop Andrei a sfințit întru presbiter pentru parohia Stejari pe candidatul la preoție Gh. Crețu din Macea.

■ **D-l prof. univ. V. Stanciu** a ținut în sala Palatului Cultural din Arad, Duminică în 7 Decembrie 1941, o foarte interesantă conferință despre „Originea colindelor”. Pe lângă colindele de cuprins creștin, poporul nostru are o serie de colinde care nu au nici o legătură cu nașterea Domnului. Unele dintre acestea, explicate cu ajutorul cunoștințelor din domeniul științelor naturale, ne duc la concluzia că originea lor este în epoca de piatră, în paleolitic și neolitic, ceea ce arată că Românul „ține minte”, are o memorie strașnică și stăpânește acelaș teritor de multe milenii.

■ **D-l prof. Aurel Popa** a fost numit secretar general la Culte și Arte. Ca teolog și deputat eparhial suntem siguri că va manifesta față de biserică toată dragostea, de care totdeauna a fost animat.

Au mai fost numiți d-nii profesori Napoleon Crețu secretar general la Cultura Națională, N. Bagdasar administrator al Casei Școalelor și C. Gerota director al învățământului secundar.

■ **Meditația III**, ținută de P. C. Părinte prof. S. Șiclovan în aula Academiei Teologice Sâmbătă în 6 Dec. c. a avut de subiect: *Viața dincolo de mormânt.* Intemeiat pe dovezi biblice și raționale pentru existența ei, Sfinția Sa a descris-o în culori vii, în pilduri și comparații instructive.

■ **Guvernul M. S. Britanice** a dat României un ultimatum să înceteze operațiunile militare împotriva U. R. S. S., altfel îi declară războiu.

Răspunsul demn al guvernului român arată cauzele conflictului nostru cu Rusia, apără teza dreptății noastre și reamintește guvernului englez contradicția și ridicolul în care se afla, când ne amenința cu „starea de războiu”. Cităm din el:

„În Iunie 1940 România a fost victima unei grave agresiuni din partea U. R. S. S.

Disprețuind regulile Dreptului Ginților, drepturile istorice și de liberă determinare ca și obligațiile convenționale formal asumate prin actele din 9 Februarie 1929 și 3 Iulie 1933, guvernul U. R. S. S. a ocupat Basarabia, Bucovina și regiunea Herța a Moldovei.

Mai grav decât atât — și acest lucru guvernul Regal Român ține să-l declare fățiș — U. R. S. S. este principala vinovată a unor schimbări teritoriale și pe alte granițe românești pe cari a trebuit să le sufere România din pricina agresiunii sovietice...

După ce agresiunea U. R. S. S. și-a atins primele obiective, provocațiunile guvernului sovietic n'au încetat, mărturisind astfel voința sa de a-și continua politica de expansiune și cotropire.

Amintim:

1. Ocupația brutală a patru ostroave pe Dunăre în toamna anului 1940.

2. Incidente zilnice de frontieră și încercarea continuă de a schimba prin forță linia de frontieră.

3. Tendința de a controla întreg traficul Dunării maritime.

4. Încercarea de a pătrunde prin forță cu vase fluviale în apele românești în Ianuarie 1941;

5. Incursiuni neîncetate ale aviației rusești care în lunile Aprilie-Iunie însemnau 2-7 survoluri zilnice cu toate protestele României, dovădind astfel pregătirea unor acțiuni militare împotriva României.

6. Concentrarea masivă de forțe militare colosale la frontiera de Nord și Sud-Est a României cu dispozitive operative și permanente incidente provocate de unități de recunoaștere.

Forțele militare sovietice concentrate pe frontiera română însumau 30 divizii de infanterie, 8 divizii de cavalerie și 14 brigăzi motorizate.

7. Încercările comisarului Molotov de a mina securitatea României și mărturisirea scopurilor ruse de expansiune făcute deschis și prin acte evidente față de oameni de Stat străini.

8. În acest timp Basarabia și Bucovina erau supuse unui regim de distrugere ordanizată, zeci de mii de oameni suprimați sau închiși, sute de mii de Români trimiși în Siberia; astfel că popu-

lația unor centre ca Chișinău a fost considerabil redusă...

România n'a întreprins și nu întreprinde acte de agresiune.

Acțiunea militară a României a fost o acțiune de legitimă apărare în fața agresiunii ruse începută în 1940 și ale cărei etape urmau să continue...

Guvernul Român își face datoria de a reaminti Guvernului Majestății Sale:

1. Că prin convenția din 28 Octombrie 1920, dela Paris, Marea Britanie a declarat „granițele fixate prin prezentul tratat ca și suveranitatea României asupra teritoriilor care sunt prevăzute într'ânsul nu vor putea fi puse în discuție...”

2. O seamă de instrumente internaționale între 1920 și 1939 comportau obligația de respect solidar al frontierelor.

3. Declarația Marelui Britanii de garanție din 13 Aprilie 1939 prevedea: „În cazul unei acțiuni care ar amenința precis independența României” — etc. Guvernul Majestății Sale Britanice se obligă să-i dea tot sprijinul.

Cu toate acestea, când la data de 26 Iunie 1940, U. R. S. S. a făcut publică voința sa de agresiune, executată în zilele următoare, Guvernul Majestății Sale Britanice nu a făcut nici un act de apărare și de respectare a garanției date României...”

După acest răspuns demn al guvernului român, d-l Mareșal Ion Antonescu a făcut următoarele declarații:

„Marea Britanie ne-a declarat război.

Starea de război începe de azi (5. XI.) la ora 12.

Declarația de război nu are nici un temei.

Regret că atât de puțin s'a înțeles sbuciumul și tragedia în care de secole se sbate bravul și neconținut încercatul și nedrept lovitul popor român, care a luptat și va lupta întotdeauna pentru a-și apăra ființa și dreptul său la viață, la libertate, la liniște și la unire, apărând civilizația și împlinind o misiune de jertfă în Carpați și Dunăre.

Marea Britanie nu a mai cunoscut de secole tragedia și umilința ocupației străine.

Noi am trecut de două mii de ani, nu numai în cursul veacurilor, dar și în cursul aceluiaș veac, din luptă în luptă, din ocupație în ocupație, din umilință în umilință, din tragedie în tragedie.

Marea Britanie se sbate de secole pentru a cuceri, noi ne batem pentru a ne apăra.

În această luptă aspră și neegală, am fost de multe ori înfrânți, am îngenuchiat, dar nici odată n'am cedat și n'am renunțat.

Azi ca și în trecut, avem credința în izbânda noastră, în dreptatea noastră; și lăsăm conștiinței universale și istoriei să judece și să ne judece.

România primește această provocare având credința nezdruccinată că, luptând împotriva comunismului, ea slujește nu numai crezul național, dreptul de conservare și onoare al poporului român, dar slujește ca și în trecut — prin lupta și jertfa ei — civilizația însăși, de care Marea Britanie nu poate fi străină“.

■ **Școala de cântăreți** din Arad, în 6 și 7 Decembrie c., a descins în frunțile comune Grăniceri și Șimand, unde sub conducerea Păr. I. Brândașiu a dat înainte de masă răspunsurile liturgice în biserică, iar după masă la casa națională câte un concert din coruri religioase, patriotice și colinde, și a predat piesa „Pentru Patrie“. În cadrul acestui program au servit în sobor dela centrul eparhial P. C. Păr. C. Turicu, (și a predicat), Păr. V. Biliboacă și Păr. diacon V. Popescu, profesor la Acad. Teol., care după masă a conferențiat în amândouă comunele, binevestind ascultătorilor „gânduri creștinești în așteptarea Nașterii Domnului“.

■ **Păr. diacon C. Rudneanu** profesor la Școala Normală și d-l prof. Ed. I. Găvănescu dela liceul „M. Nicoară“ din Arad, amândoi colaboratori ai revistei noastre, au fost cooptați membri corespondenți ai secției istorice a „Astrei“.

Felicitările noastre.

■ **Credința și cultura românească** în Transnistria iau un avânt tot mai mare. Se deschid, se repară și se sfințesc mereu bisericile profanate de bolșevici. La Tiraspol s'a înființat liceul „Duca Vodă“, cel dintâi liceu românesc din Transnistria. La Odessa s'a deschis o catedrală, s'a publicat concurs pentru planurile unei noi catedrale, și sunt în curs de reparare încă nouă biserici, cari vor fi date destinației încă înainte de Crăciun. Tot la Odessa s'a inaugurat opera și s'a deschis universitatea, în prezența autorităților românești, prin serviciul divin oficiat de I. P. Cuv. Arhim. I. Scriban. Conducerea ei o are savantul rus Ceasornicov.

■ **Focul războiului** s'a întins peste toate continentele pământului. America de Nord și Australia, până acum continente izolate de urgiile războiului, au luat lupta cu Japonia. Deodată cu acest conflict s'au mai declarat o mulțime de războaie — 15 în 3 zile — între statele de sub influența politicii anglo-americane și între Japonia.

Niciodată istoria nu cunoaște conflicte care să se poată asemăna cu cele actuale. Avem adevăratul *războiu mondial*, războiu apocaliptic între forțele cele mai mari ale lumii încleștate în lupte pe viață și pe moarte, unele state pentru a-și susține interesele, altele pentru a-și salva dreptul la viață.

Doamne ajută dreptății!..

■ † **Georgina Vuia**, văduvă de preot, în vârstă de 73 ani, împărțită cu Sf. Taine a decedat în Arad marcuri în 10 Decembrie 1941, orele 3 jum. d. m., după o scurtă și grea suferință.

Inhumarea a avut loc vineri, 12 Decembrie 1941. A fost o mamă adevărată. O deplâng fiii Corneliu preot în Timișoara și Tiberiu avocat juriconsult jud., și deputat eparhial în Arad, nora Olimpia, nepoții și celelalte rudeni.

Fie-i memoria în veci binecuvântată!

■ **Dăruiri.** Parohienii comunei Căpruța au cumpărat prin colectă: 1. rând de odăjdii, în valoare de 9.000 lei, confecționate la Librăria Diecezană; 2. sfeșnice de „alpaca“ în valoare de 3.500 lei; d-l Cornel Ghilescu și familia a donat un prapor în valoare de 3.500 lei, și comuna politică — prin buget — suma de 7.500 lei, ca întreținere a bisericii.

Conducerea parohiei pe această cale aduce cele mai călduroase mulțumiri tuturor credincioșilor pentru dăruirile făcute. *Pr. Dimitrie Maci*

■ **Din Chisindia.** În luna Noembrie au revenit dela greco-catolici (uniți) la ortodocși Hatcu Petru, Popa Magdalena, Petru Popa și Floarea Popa. Dumnezeu să le trimită și altora gândul cel bun de a se întoarce iarăși la religia strămoșească. *(Gh. P.)*

Nr. 5461/1941.

Comunicat

Se atrage atențiunea C. preoți, conducători de oficii parohiale, că declarațiile, privitor la evaluarea bunurilor mobile și imobile pentru *stabilirea impunerii impozitului echivalent*, sunt a se înainta Administrației Financiare până la 31 Decembrie a. c.

Arad, la 24 Noembrie 1941.

† **Andrei** *Sava Tr. Seculin*
Episcop. consilier, referent eparhial.
3-3

Nr. 173/1941 par.

Concurs

Pentru ocuparea postului de cantor al III-lea la biserica ort. rom. din Măderat jud. Arad, se publică concurs cu termen de 8 zile dela publicarea în „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salariul dela stat, întrucât statul va bugeta acest post.
2. Venitele stolare din parohie dela tot a 3-a săptămână.

Candidații vor trebui să aibă diploma de absolvire a școlii de cântăreți din Arad.

Cercurile de concurs cu actele cerute de lege se vor înainta oficiului parohial ort. rom. din Măderat, iar candidații se vor prezenta în parohie peătru a cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

*Consiliul parohial ort. rom.,
Măderat*